

Riktlinjer för skolskjuts i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasiesärskola och elevresor gymnasieskola

Innehållsförteckning

1.	Skollagen	4
2.	Resor som inte är skolskjuts	4
3.	Skolskjuts över kommungränsen	4
4.	Generella krav för skolskjuts	4
4.1	Rätten till skolskjuts enligt färdvägens längd	4
4.2	Rätten till skolskjuts enligt trafikförhållandena	5
4.3	Rätten till skolskjuts enligt elevens funktionsnedsättning	5
4.4	Kortvariga funktionshinder	5
4.5	Rätten till skolskjuts enligt annan särskild omständighet	5
4.6	Gymnasiesärskola	5
4.7	Specialskola	5
5.	Ansökan och handläggning	6
5.1	Ansökan	6
5.2	Skolskjutsbeslut	6
5.3	Information om skolskjutsens genomförande	6
6.	Villkor för skolskjuts	7
6.1	Färdmedel	7
6.2	Hållplats	7
6.3	Väntetider	7
6.4	Restider	7
6.5	Bussbyte	8
6.6	Skolskjuts med taxi	8
6.7	Skolskjuts med linjetrafik	8
6.8	Växelvis boende	8
6.9	Självskjuts	8
6.10	Skolskjuts på enskild väg	9
6.11	Fritidshemsresor	9
6.12	Vald skola – Avsteg från placeringsskola	9
6.13	Adressändring under skolåret	9
6.14	Resa i mån av plats	9
6.15	Kompisåkning	10
6.16	Ändrade förhållanden	10
6.17	Inställning av trafik	10

7.	Överklagan.....	10
7.1	Överklagan för elev som går på anvisad skola	10
7.2	Överklagan för elev som valt skola.....	10
8.	Ansvarsfördelning i samband med skolskjuts	11
8.1	Kommunens ansvar	11
8.2	Transportörens ansvar	11
8.3	Vårdnadshavarens ansvar	11
9.	Elevesor gymnasieelever	11
9.1	Elevesor för gymnasieelever enligt lag.....	11
9.2	Anslutningsbidrag.....	11

1. Skollagen

Elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola med offentlig huvudman har enligt skollagen (2010:800) rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Varje kommun lämnas utrymme att utforma sina egna rutiner och riktlinjer inom ramen för gällande lagbestämmelser. Dessa riktlinjer fastställs i kommunens skolskjutsriktlinjer och gäller för hantering och organisering av kommunens skolskjutsar.

Gymnasieelever omfattas inte av rätten till skolskjuts.

2. Resor som inte är skolskjuts

- Resor mellan hem och skola på grund av tillfällig funktionsnedsättning, till exempel benbrott, är inte skolskjuts.
- Resa i mån av plats är inte skolskjuts utan en utökad service från kommunen.
- Kompisåkning är inte skolskjuts utan en utökad service från kommunen.

3. Skolskjuts över kommungränsen

Bollebygd kommun erbjuder inte elever i grundskolan resor över kommungränsen. Skolskjuts anordnas därmed inte från bostadsadress inom Bollebygd kommun till skola utanför kommunen. Skolskjuts anordnas inte heller från bostadsadress utanför Bollebygd kommun till skola inom kommunen.

Skolskjuts över kommungränsen kan i vissa fall anordnas för elever i särskolan och gymnasiesärskolan samt elever med särskilda behov.

4. Generella krav för skolskjuts

För att ha rätt till kostnadsfri skolskjuts ska eleven vara folkbokförd inom Bollebygd kommun. Eleven ska genomföra sin skolgång på den av kommunen anvisade och därmed även vara folkbokförd inom upptagningsområdet för skolan där skolgången genomförs. Utöver det måste minst ett av följande kriterier för skolskjuts uppfyllas:

- Färdvägens längd
- Trafikförhållandena
- Elevens funktionsnedsättning
- Annan särskild omständighet

4.1 Rätten till skolskjuts enligt färdvägens längd

I Bollebygd kommun anordnas skolskjuts för elever i

- Årskurs F-2 om vägen till skolan överstiger 2 kilometer
- Årskurs 3-6 om vägen till skolan överstiger 3 kilometer
- Årskurs 7-9 om vägen till skolan överstiger 3 kilometer

Vägen mellan hem och skola beräknas via närmsta trafiksäkra väg för elev i respektive årskurs. Vägen mäts individuellt i kommunens kartsystem för skolskjuts som baseras på information från Trafikverkets Nationella Vägdatabas (NVDB).

4.2 Rätten till skolskjuts enligt trafikförhållandena

Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker, men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra. Riskerna i trafikmiljön ska därför vägas in vid skolskjutshandlingen. Skolskjuts medges när färdvägen bedöms som trafikfarlig och riskfylld utöver det normala.

Bedömningen av trafiksäkerheten görs individuellt efter en sammanvägning av faktorer som barnets ålder, sikt, tillåten hastighet, trafikflöde, förekomst av tung trafik, förekomst av skild gång-/cykelväg, utformning av på- och avstigningsplatser, utformning av passager, förekomst av trafiksignaler vid passager och eventuellt andra omständigheter.

4.3 Rätten till skolskjuts enligt elevens funktionsnedsättning

Elev med funktionsnedsättning kan ha rätt till kostnadsfri skolskjuts oavsett avståndet mellan hem och anvisad skola. Vid funktionsnedsättning ska en bedömning göras om funktionsnedsättningen påverkar elevens möjlighet att ta sig till och från skolan på egen hand. Bedömning görs i samråd med elevens rektor.

4.4 Kortvariga funktionshinder

Kortvarig funktionsnedsättning på grund av olycka, till exempel benbrott, hanteras inte av skolskjutsorganisationen. Vårdnadshavaren hänvisas till att kontakta kommunens och sitt eget försäkringsbolag för hantering av eventuella resor till och från skolan under aktuell period.

4.5 Rätten till skolskjuts enligt annan särskild omständighet

Ibland förekommer det andra särskilda omständigheter utöver de ovannämnda som efter individuell prövning berättigar eleven till skolskjuts. En särskild omständighet kan antingen vara en enskild faktor eller en kombination av orsaker som var för sig inte är tillräckligt skäl för skolskjuts men som tillsammans bildar en särskild omständighet som berättigar till skolskjuts. Det är elevens och dess vårdnadshavares ansvar att presentera ett relevant underlag för bedömning.

4.6 Gymnasiesärskola

Skolskjuts till gymnasiesärskolan beviljas på samma villkor som till grundsärskolan och grundskolan med ett undantag. Eftersom Bollebygd kommun inte har någon gymnasiesärskola förekommer skolskjuts över kommungränsen.

4.7 Specialskola

En elev i specialskolan har, enligt skollagen 12 kapitlet 25 §, rätt till de resor som krävs för utbildningen. Resor och inackordering hanteras av specialskolan.

5. Ansökan och handläggning

5.1 Ansökan

Elev som behöver ansöka om skolskjuts är:

- Elev som önskar skolskjuts på grund av elevs funktionsnedsättning
- Elev som önskar skolskjuts på grund av färdvägens längd
- Elev som inte uppfyller avståndskravet men vill ha sin rätt till skolskjuts prövad på grund av trafikfarlig väg
- Elev som önskar skolskjuts på grund av annan särskild omständighet
- Elev som önskar skolskjuts från sin sekundäradress på grund av växelvis boende
- Elev som önskar resa i mån av plats
- Elev som önskar skolskjuts på grund av ändrade förutsättningar under läsårets gång, till exempel på grund av flytt.

Ansökan görs via Bollebygds kommuns hemsida. För att säkerställa att skolskjuts kan anordnas från och med läsårets första skoldag måste ansökan inkomma senast 1 april samma år. Individuell prövning genomförs och beslut fattas i varje enskilt ärende.

Ansökningar inkomna efter 1 april kommer att hanteras. Det kan dock dröja till efter läsårets start innan beslut meddelas, vilket innebär att eleven kan behöva ombesörja transport till och från skolan på egen hand under läsårets första veckor.

Observera att resa i mån av plats tidigast kan ansökas 7 dagar innan läsårets första skoldag. Se mer information i kapitlet 'Resa i mån av plats'.

5.2 Skolskjutsbeslut

Beslut om skolskjuts meddelas 2 maj, förutsatt att ansökan inkommit senast 1 april. Informationen meddelas via föräldraportalen och innehåller endast ett beslut om huruvida eleven tilldelats skolskjuts eller ej. Beslut meddelas även de elever som blivit erbjudna på grund av avstånd utan att ansöka om skolskjuts.

5.3 Information om skolskjutsens genomförande

Information om skolskjutsens utförande meddelas via föräldraportalen under vecka 32. Informationen innehåller tilldelat färdmedel, tilldelad hållplats och ett individuellt reseschema i de fall skolskjutsen anordnas med skolbuss. Skolbussrutter och tidtabell återfinns även på kommunens hemsida från och med vecka 33.

Tidtabeller skickas inte till elever som tilldelats linjetrafik. Det är elevens och dess vårdnadshavares ansvar att tillgodose sig tillräcklig information om närmsta linjetrafikhållplats samt bussens tidtabell.

6. Villkor för skolskjuts

En elev som enligt kapitel 4 har rätt till kostnadsfri skolskjuts får det enligt vissa villkor som specificeras nedan.

6.1 Färdmedel

Kommunen avgör med vilket färdmedel skolskjutsen anordnas. Bollebygd kommun har följande prioriteringsordning:

- Skolskjuts för elever i åk 7–9 anordnas i första hand med linjetrafik.
- Skolskjuts för elever i åk F-6 anordnas i första hand med upphandlad skolbuss.
- Endast i undantagsfall anordnas skolskjuts med upphandlad taxi.

Observera att undantag från prioriteringsordningen kan ske och att kommunen har rätt att anordna skolskjuts med det färdmedel som anses lämpligast i det enskilda fallet.

6.2 Hållplats

Rätten till skolskjuts innebär inte att skolskjutsen ordnas från bostadsadressen till skolan. Eleven kan hänvisas till särskild hållplats i hemmets respektive skolans närhet. Bollebygd kommun har följande avståndsreglering mellan hem och hållplats:

- Årskurs F-2: gångvägen mellan hem och hållplats får ej överstiga 2 kilometer
- Årskurs 3–6: gångvägen mellan hem och hållplats får ej överstiga 3 kilometer
- Årskurs 7–9: gångvägen mellan hem och hållplats får ej överstiga 3 kilometer

Vägen mellan hem och hållplats beräknas via närmsta trafiksäkra väg för elev i respektive årskurs. Vägen mäts individuellt i kommunens kartsystem för skolskjuts som baseras på information från Trafikverkets Nationella Vägdatabas (NVDB).

Hållplatsen kan vara antingen en ordinarie hållplats för linjetrafik eller en annan uppsamlingsplats som av skolskjutsorganisationen bedöms lämplig. Samtliga hållplatser besiktigas när de införs. Om förändringar eller andra omständigheter som skapar behov av en ny kontroll uppstår ska en ny besiktning göras. Det kan förekomma att elevens på- och avstigningsplats inte är densamma.

6.3 Väntetider

Skolskjutstiderna anpassas inte till varje elevs skoltider. Skolskjutsen anordnas i anslutning till skoldagens början och slut baserat på de start- och sluttider skolan lämnat in till skolskjutsorganisationen. Skolskjutsen tar inte hänsyn till eventuella håltimmar och inställda lektioner. Eftersom samordning av skolskjutsen sker kommer väntetider att uppstå. Väntetiden ska hållas på en rimlig nivå och ska inte överskrida 2 timmar och 30 minuter per vecka, vilket ger ett genomsnitt på 30 minuter per dag. Elever som reser med linjetrafik och byter buss kan ha ytterligare väntetid vid bussbytet.

20 minuter innan skoldagens början samt 20 minuter efter skoldagens slut räknas som anslutningstid då eleven har möjlighet att ta av/på ytterkläder. Anslutningstiden räknas inte in i väntetiden.

6.4 Restider

Rätt till skolskjuts innebär inte att skolskjuts ordnas raka vägen från tilldelad hållplats till skola. Eleven kan behöva resa omvägar för att bussen ska kunna plocka upp fler elever. Restiden ska hållas på en rimlig nivå och ska inte överskrida 60 minuter per resa. Undantag kan tillåtas vid exempelvis skolskjuts från sekundäradress.

6.5 Bussbyte

Eleven kan behöva byta fordon under sin resa till/från skolan. Bussbytet ska ske med en strävan att väntetiden under bussbytet ska hållas så kort som möjligt.

6.6 Skolskjuts med taxi

Taxin ska betraktas som en skolbuss, vilket innebär att eleven kan tilldelas en taxihållplats i anslutning till hemmet. Det är alltså inte säkert att eleven hämtas precis utanför hemmet. Det innebär också att det inte är möjligt för eleven att ändra tid för resan om till exempel en håltimme uppstår. Likaså om eleven är sen och missar skolskjutsen är det inte möjligt att ringa till taxibolaget för att bli hämtad.

Vissa undantag kan avtalas för elever i särskolan, gymnasiesärskolan och elever med särskilda behov.

6.7 Skolskjuts med linjetrafik

Elever som tilldelats skolskjuts med linjetrafik erhåller sitt busskort på skolan under läsårets första dag. Det är elevens och dess vårdnadshavares ansvar att tillgodose sig tillräcklig information om närmsta linjetrafikhållplats samt bussens tidtabell. Läsårets första dag reser eleven gratis med linjetrafiken.

Om eleven förlorat sitt busskort eller på annat sätt har varit oaktsam om kortet får eleven betala 150 kronor för ett nytt kort. Om det däremot är fel på busskortet, till exempel att det har blivit avmagnetiserat, behöver inte eleven betala för det nya kortet. Tills det nya kortet kommer får eleven ett vecko-intyg av skoladministratören.

6.8 Växelvis boende

Elever som har delat boende och bor växelvis hos två vårdnadshavare kan ha rätt till skolskjuts från båda adresserna, förutsatt att följande villkor uppfylls:

- Elevens primäradress (folkbokföringsadress) och elevens sekundäradress finns inom Bollebygd kommuns geografiska gränser.
- Eleven bor stadigvarande och regelbundet på bägge adresserna, enstaka eller spontana övernattningar hos vårdnadshavare där eleven vanligtvis inte bor beviljas ej.
- Tidfördelningen mellan adresserna är likvärdig, regelbunden och planeringsbar, till exempel varannan vecka.
- Minst ett av skollagens generella krav för rätt till skolskjuts uppfylls från respektive adress, det vill säga färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

6.9 Självskjuts

Överenskommelse om självskjuts innebär att vårdnadshavare, mot viss ersättning från kommunen, tar över det dagliga ansvaret för skolskjutsen. En ansökan ska skickas in inför beslut där överenskommelse kan skrivas när någon annan skolskjuts inte är möjlig, eller som ett alternativ när eleven bor växelvis hos båda vårdnadshavarna.

Ersättningen följer den skattefria delen av de normer som gäller för bilersättning. Det krävs inga särskilda försäkringar vid självskjuts eftersom fordonets trafikförsäkring även omfattar passagerare.

6.10 Skolskjuts på enskild väg

Skolskjuts trafikerar endast godkänd enskild väg. Om vägunderhåll väsentligt eftersatts uteblir skolskjutsen, varpå ansvaret för transport mellan hem och skola övergår till vårdnadshavaren. De åberopade bristerna ska förtecknas i beslutsunderlag. Inställd skolskjutstransport återupptas inte förrän bristerna, genom ny besiktning, konstaterats avhjälpta.

6.11 Fritidshemsresor

Skolskjuts anordnas mellan en plats i anslutning till hemmet och skolan i anknäytning till skoldagens början och slut för respektive årskurs. Detta innebär att skolskjuts inte anordnas till eller från fritidshem

Undantag kan finnas för elever i särskola och gymnasiesärskola samt för elever med särskilda behov.

6.12 Vald skola – Avsteg från placeringsskola

Rätten till kostnadsfri skolskjuts är enligt skollagen undantaget elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat eleven. Skollagen 10 kapitlet 32§ andra stycket lyder enligt följande:

”Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av 25-27 §§. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.”

Elev som valt att genomföra sin skolgång vid en annan skola än den där kommunen annars skulle placerat eleven har möjlighet att ansöka om skolskjuts som då prövas mot ekonomiska och organisatoriska svårigheter och i mån av plats.

6.13 Adressändring under skolåret

Elev som flyttar och byter folkbokföringsadress och upptagningsområde under pågående läsår har rätt att gå kvar i den skola där eleven är placerad men har inte rätt till kostnadsfri skolskjuts från den nya adressen. Eleven har möjlighet att ansöka om skolskjuts till vald skola, som då prövas mot ekonomiska och organisatoriska svårigheter.

6.14 Resa i mån av plats

Elev som inte är berättigad till skolskjuts men som bor i anslutning till en befintlig skolskjutsrutt kan ansöka om att få resa i mån av plats. Om sådan resa beviljas måste eleven ta sig till en befintlig hållplats längs rutten; inga extra stopp görs.

Resor som beviljats i mån av plats kan återkallas med kort varsel om förutsättningarna för rutten ändras, såsom om platsen behöver tas i anspråk av skolskjutsberättigad elev, rutten leds om eller annan liknande omständighet. Ett återkallande av resa i mån av plats meddelas minst en vecka innan platsen upphör.

En ansökan om att få resa i mån av plats kan tidigast göras 7 dagar före läsårets början. Om flera elever ansöker om att resa i mån av plats, tilldelas platserna i den ordning ansökningarna kommit in. Om plats behöver tas i anspråk av skolskjutsberättigad elev, återkallas beviljade resor i mån av plats i omvänd ordning. (Sist in, först ut.)

6.15 Kompisåkning

Bollebygd kommun tillåter kompisåkning. Kompisåkning innebär att en kompis åker med en skolskjutsberättigad elev enligt denna elevs planerade skolskjutsresa. Det innebär att kompisåkning inte kommer påverka övriga skolskjuts elever i aktuell rutt negativt.

Vårdnadshavaren ska ansöka om kompisåkning i föräldraportalen. Där vårdnadshavare kan boka kompisåkning i mån av plats med den ordinarie skolskjutsen. För att eleven ska kunna ta med en kompis måste eleven vara berättigad till skolskjuts och planerad på aktuell rutt som kompis ska åka med i samt att det måste finnas ledig plats på aktuell buss den dagen. Kompisåkning genomförs enligt samma krav på resa som skolskjuts.

6.16 Ändrade förhållanden

Vid ändrade förhållanden, exempelvis byte av skola eller ny folkbokföringsadress, ska skolskjutssamordnaren omedelbart meddelas och rätten till skolskjuts omprövas. Busskort återlämnas omedelbart om rätten till skolskjuts upphör.

6.17 Inställning av trafik

Om skolskjutsorganisationen i samråd med entreprenören och fordonets förare bedömer att transporten på grund av väderlek, vägens skick eller annan omständighet inte kan genomföras på ett trafiksäkert sätt ställs skolskjutstransporten in. Ersättningskjuts anordnas inte.

7. Överklagan

7.1 Överklagan för elev som går på anvisad skola

Skolskjutsbeslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Ett överklagande måste ske skriftligt. Ange tydligt att det är ett överklagande till Förvaltningsrätten i Jönköping, vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas i beslutet. Överklagandet ska ha kommit in till Bollebygd kommun inom tre veckor från den dag elevens vårdnadshavare fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas av domstolen.

Bollebygd kommuns skolskjutssamordnare kan kontaktas för ytterligare information om hur ett överklagande går till.

7.2 Överklagan för elev som valt skola

Elev som valt annan skola än den där kommunen annars skulle placerat eleven kan överklaga sitt beslut genom laglighetsprövning. Förvaltningsdomstolen prövar då beslutets laglighet. Ett överklagande måste ske skriftligt. Ange tydligt att det är ett överklagande till Förvaltningsrätten i Jönköping, vilket beslut som överklagas och de omständigheter som stödjer överklagandet. Överklagandet ska skickas till Förvaltningsrätten i Jönköping inom tre veckor från den dag elevens vårdnadshavare fick del av beslutet.

Bollebygd kommuns skolskjutssamordnare kan kontaktas för ytterligare information om hur ett överklagande går till.

8. Ansvarsfördelning i samband med skolskjuts

8.1 Kommunens ansvar

Kommunen ansvarar för eleven från den stund eleven kliver in i skolskjutsfordonet på morgonen till den stund eleven kliver av skolskjutsfordonet på eftermiddagen. Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de tilldelade hållplatserna. Vid frågor, funderingar eller anmärkningar på skolskjutsens utförande, vänligen kontakta kommunens skolskjutssamordnare.

8.2 Transportörens ansvar

Transportören har ansvaret för säkerheten och ordningen i fordonet under färd. Transportören ska ha och följa en rutin för säkerställande av bältesanvändning under färd, till exempel att föraren muntligt påminner eleverna samt hjälper yngre barn med bältet.

8.3 Vårdnadshavarens ansvar

Vårdnadshavaren ansvarar för eleven på vägen mellan hemmet och hållplatsen. Vårdnadshavaren ansvarar även för eleven under tiden eleven befinner sig vid hållplatsen och inväntar skolskjutsen. Vårdnadshavaren ansvarar för att eleven kommer i tid till skolskjutsen. Om eleven är försenad till hållplatsen och därmed missar skolskjutsen beviljas inte någon extratur. Vårdnadshavare ansvarar vid dessa tillfällen för att eleven kommer till eller hem från skolan.

9. Elevresor gymnasieelever

9.1 Elevresor för gymnasieelever enligt lag

Gymnasieelever omfattas inte av rätten till kostnadsfri skolskjuts som regleras i skollagen. Däremot omfattas vissa gymnasieelever av lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor, vilket innebär att eleven kan ha rätt till visst bidrag för sina resor. Bidraget gäller för elever vid både kommunala och fristående skolor fram till vårterminen det år eleven fyller 20 år och avser resor till och från skolan.

För att eleven ska vara berättigad till bidrag för elevresor ska följande krav uppfyllas:

- Eleven studerar på heltid
- Eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (CSN)
- Avståndet mellan bostad och skola är minst 6 kilometer. Avståndet beräknas från den adress där eleven är folkbokförd.

För elever folkbokförda i Bollebygd kommun lämnas bidraget i form av ett busskort som gäller för buss och tåg.

Om man blivit beviljad inackorderingsstillägg så har man inte rätt till busskort från hemkommunen.

9.2 Anslutningsbidrag

I de fall avståndet till närmaste hållplats för linjetrafik, är längre än 4 kilometer kan elev ansöka om anslutningsbidrag för egna resor. Bidraget betalas med ett belopp om 130 kronor per månad för avstånd till hållplatsen på mer än 4 kilometer och högst 12,9 kilometer. För avstånd på 13 kilometer eller mer är ersättningsbeloppet 600 kronor.